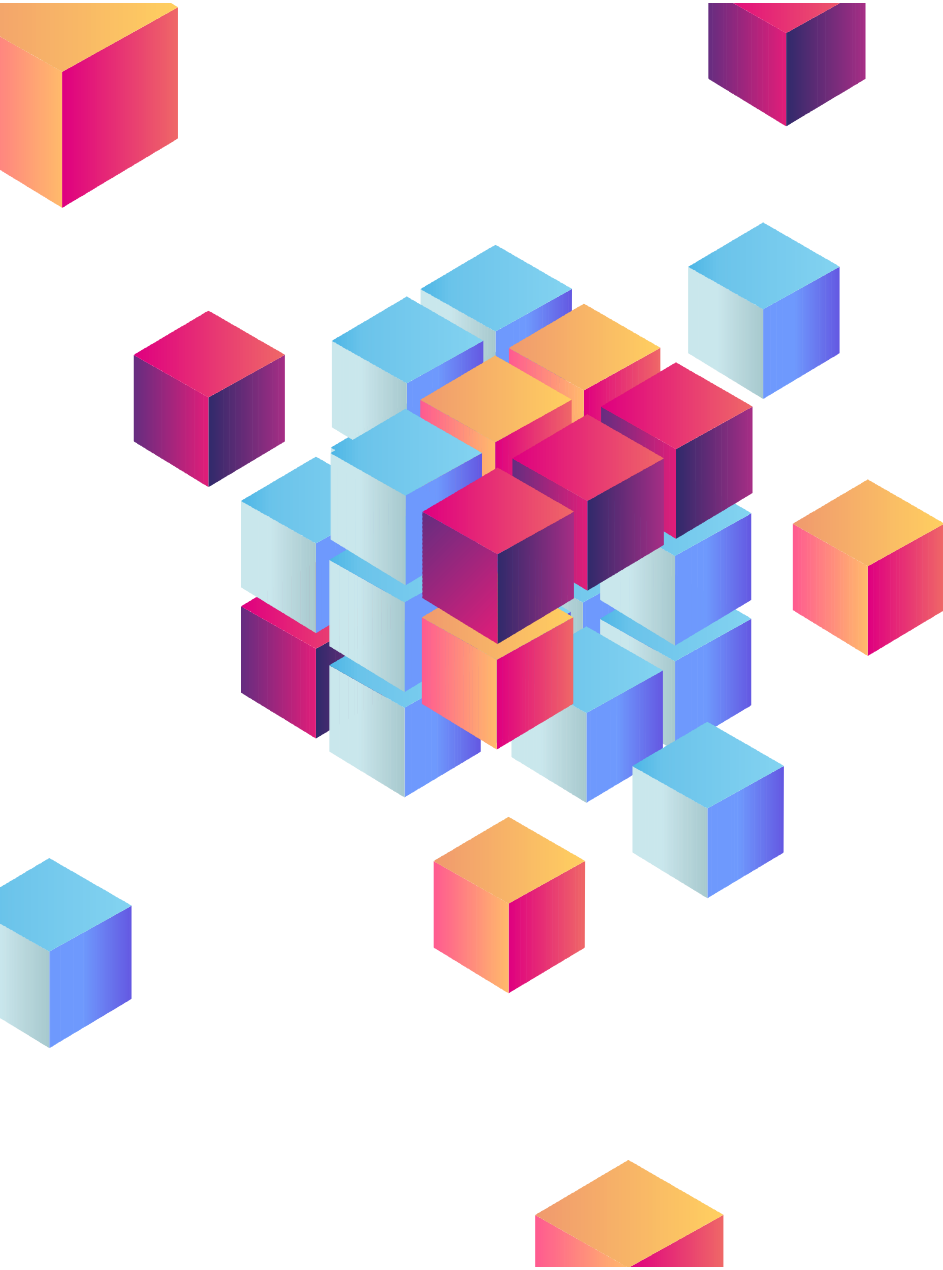

KONFERENCIJA ZA STRUČNE SURADNIKE

17.-19. ožujka 2026.

AMADRIA PARK
ŠIBENIK

 DALJNJA PROVEDBA
KURIKULARNE REFORME
STRUKOVNOG OBRAZOVANJA

 Agencija za
strukovno obrazovanje
i obrazovanje odraslih

 ESF+
Učinkoviti ljudski
potencijali

 Sufinancira
Europska unija

Vrednovanje u modularnoj nastavi

izv.prof.dr.sc. Morana Koludrović

Školska dokimologija

dokimos –
provjeren,
prokušán,
dokazan

Znanstvena disciplina

- psihologija
- pedagogija

Predmet proučavanja

- vrednovanje
- praćenje
- provjeravanje / procjenjivanje
- ocjenjivanje

Koga? Čega?

- **učeničkih postignuća**
- odgojnih postignuća?
- ostvarenosti ishoda učenja

Koje su uloge pedagoga u procesu vrednovanja u školi?

Pedagog ne vrednuje postignuća učenika u nastavnom procesu.

Međutim...

... pedagog ima neizmjereno važnu ulogu u razvoju i osiguranju kulture ustanove.

Vrednovanje je sastavni dio kulture ustanove koji u velikoj mjeri utječe na:

- ozračje u školi
- kvalitetu odgojno – obrazovnog rada
- odnos roditelja prema školi
- odnos učenika prema učenju i cjelokupnom nastavnom procesu
- prepoznatljivost kvalitete škole

Istraživanja pokazuju:

- Vrednovanje je jedan od važnijih čimbenika koji uvjetuju:
 - kvalitetu nastavnog ozračja (u razredu)
 - kvalitetu ozračja u ustanovi (na relacijama pedagog – ravnatelj – nastavnici – učenici – roditelji)
- Strah u školi (kao i izostanci) se najčešće povezuju sa strahom (i posljedicama) od ispitivanja i ocjenjivanja te posljedicama koje slijede kao rezultat vrednovanja.

Standarde treba osiguravati, a ne ih snižavati!!!

Kriterije vrednovanja treba jasno definirati i kontinuirano ih se pridržavati!!!

Što rade škole koje prepoznamo kao uspješne?

Istraživanja i praksa pokazuju da nisu poželjne one škole koje standarde snižavaju i koje su popustljive već one u kojima je:

- nastavni proces kvalitetan
- vrednovanje pravedno i utemeljeno na jasnim i ujednačenim kriterijima i standardima
- one koje osiguravaju kompetentnost učenika na tržištu rada

Pedagog:

- Osigurava kvalitetu ustanove na način da potpuno razumije sustav vrednovanja i njegovu povezanost s nastavnim procesom
- Organizira radionice na temu vrednovanja postignuća učenika
- Ima jasnu predodžbu o postupcima vrednovanja svih nastavnika i na temelju njih poduzima korake
- Osigurava i organizira sastanke na kojima će se ujednačavati kriteriji vrednovanja i raspravljati o kulturi (načinima) vrednovanja postignuća učenika
- Sudjeluje u definiranju kulture ustanove u procesima vrednovanja
- Sudjeluje u procesu sustručjačkog vrednovanja
- Sudjeluje u komunikaciji s učenicima, roditeljima i nastavnicima po pitanju vrednovanja.

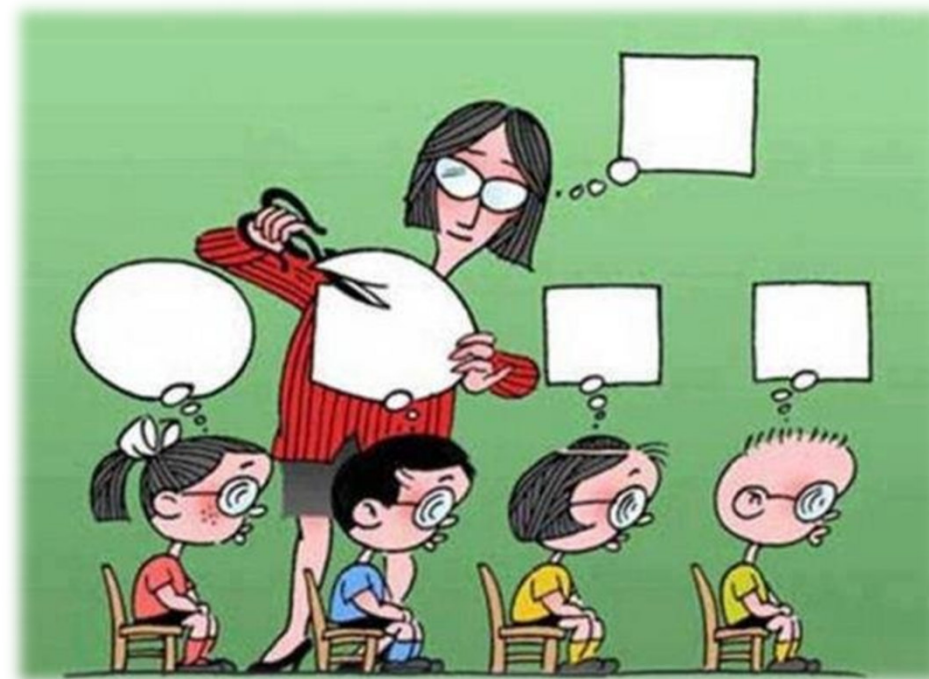

1.

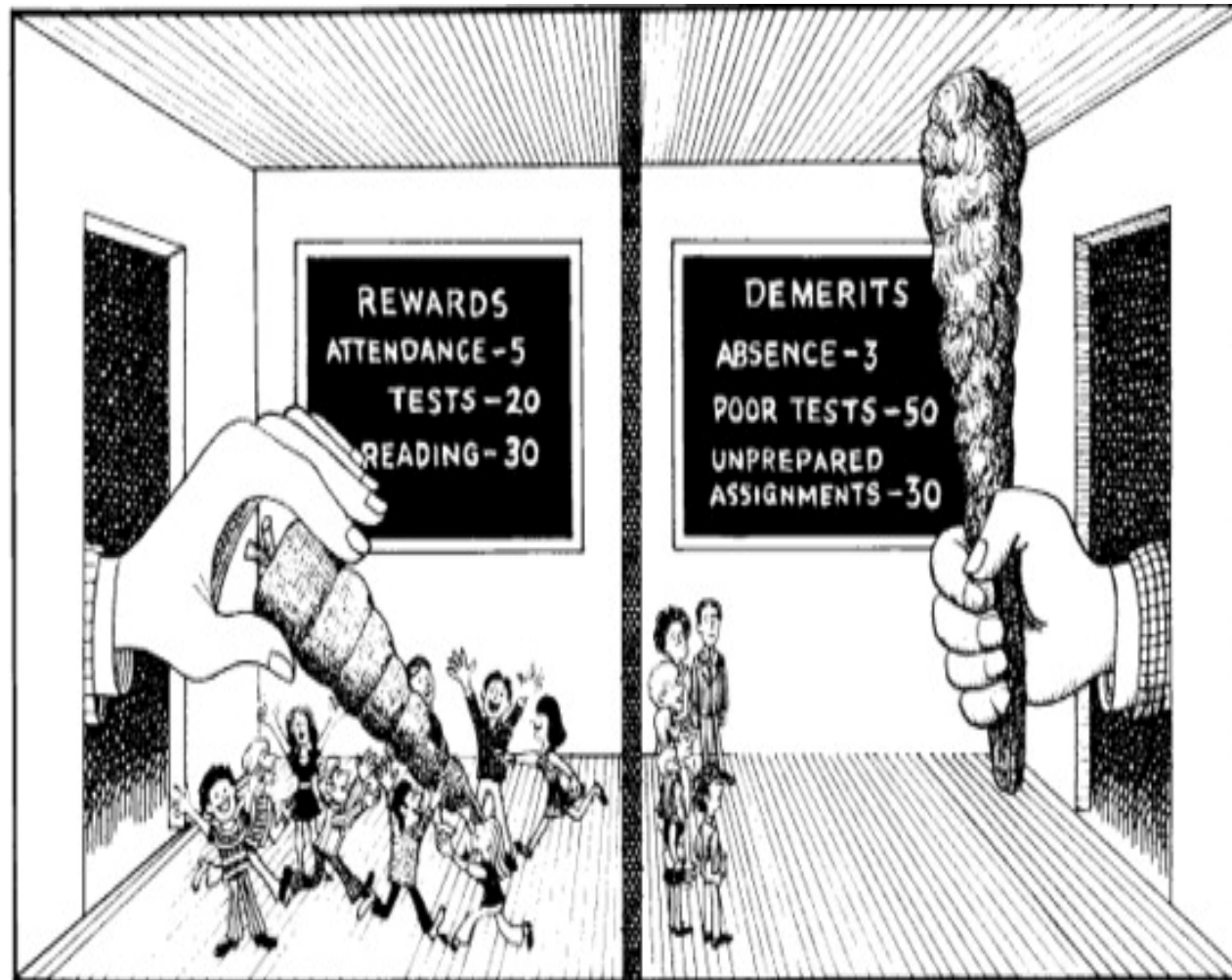
Kontekst suvremenog vrednovanja i njegova povezanost s modularnom nastavom

Kritika sustava vrednovanja u doba industrijalizma...

- Škola obrazuje i odgaja poslušnu radnu snagu
- Negativne ocjene su bile povezane s kreativnosti, nepoželjnim ponašanjima, neovisnosti,...
- Visoke ocjene su bile povezane s upornošću, aktivnosti učenika, marljivosti, pristojnosti...

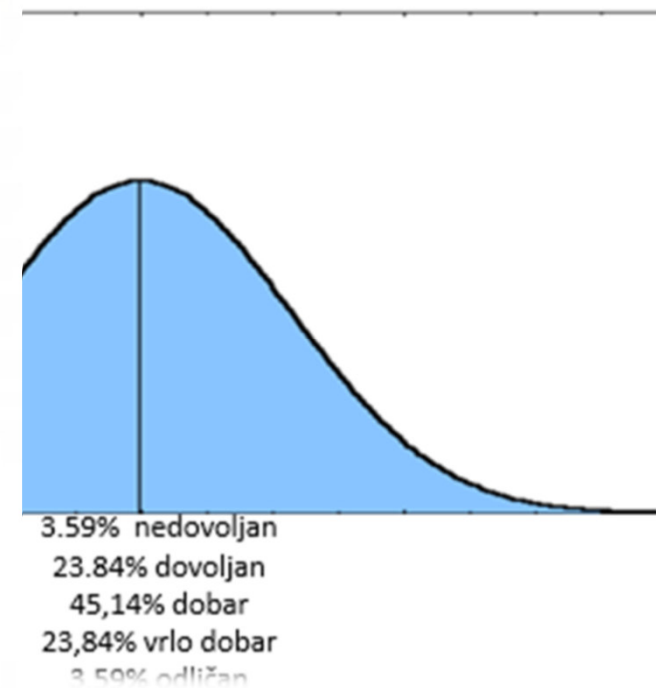
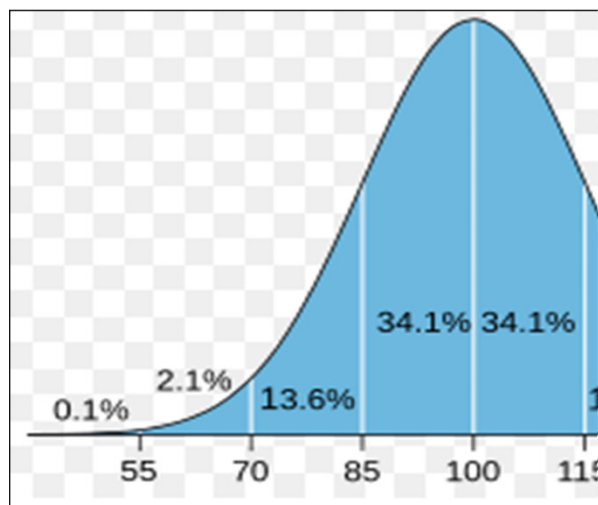

Kritika sustava vrednovanja iz perspektive biheviorizma (u doba industrijalizma)...

Još dva naslijeđa industrijalizma...

Što Gaussova krivulja radi u sustavu odgoja i obrazovanja?

Proces vrednovanja sastavni je i neodvojivi dio cjelokupnog odgojno – obrazovnog procesa

Promjena paradigme...

Konstruktivizam

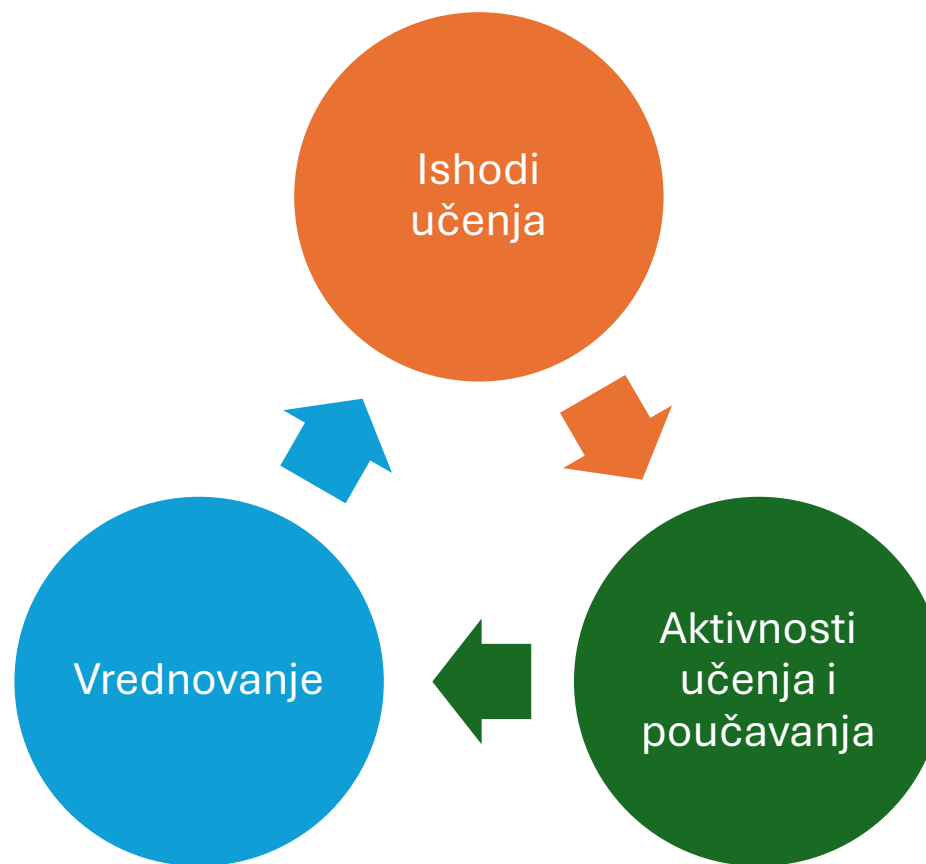
Vrednovanje je usmjereno na učenike (doživljaj dobrobiti, pravednosti, kompetentnosti)

Usmjereno na stjecanje kompetencija (koje su provjerljive i ostvarive u profesionalnim situacijama)

U modularnoj nastavi...

- Moduli (skupovi ishoda učenja) su koncipirani na način da su ishodi učenja poravnati (usklađeni, ostvareni) s aktivnostima u nastavnom procesu te procesom vrednovanja.

Primjer usklađenosti prema teoriji konstruktivnog poravnanja

Ishod učenja	Izraditi osnovne kreme
Aktivnosti učenja i poučavanja	Učenici izrađuju kreme
Vrednovanje	Svaki učenik treba uspješno izraditi osnovnu kremu

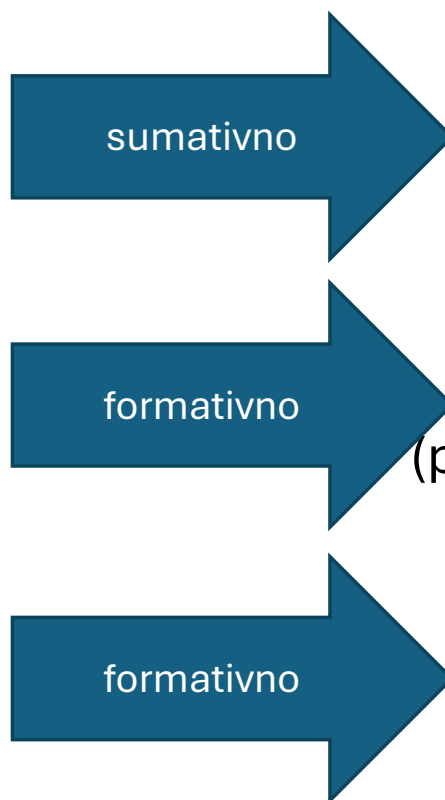

2.

Pristupi vrednovanju u modularnoj nastavi

Vrednovanje

- praćenje
- provjeravanje
- ocjenjivanje

• Tri pristupa vrednovanju:

- Vrednovanje naučenog (ostvarenosti ishoda učenja)
- Vrednovanje za učenje (povratna informacija nastavnika o postignuću učenika)
- Vrednovanje kao učenje (samovrednovanje)

Zašto su važni pristupi vrednovanju?

Obvezni predmeti	
Hrvatski jezik.....	dobar (3)
Engleski jezik.....	vrlo dobar (4)
Njemački jezik.....	dobar (3)
Glazbena umjetnost.....	odličan (5)
Likovna umjetnost.....	odličan (5)
Filozofija.....	odličan (5)
Povijest.....	dobar (3)
Geografija.....	vrlo dobar (4)
Matematika.....	vrlo dobar (4)
Fizika.....	vrlo dobar (4)
Kemija.....	dobar (3)
Biologija.....	vrlo dobar (4)
Politika i gospodarstvo.....	odličan (5)
Tjelesna i zdravstvena kultura.....	odličan (5)

Zašto su važni kriteriji vrednovanja?

U modularnoj nastavi učenik treba znati što će učiti, kako će učiti i kako će biti vrednovan

- Sastavni dio kulture ustanove i nastavnog procesa u modularnoj nastavi je pripremiti sve nastavnike da na početku svakog modula upoznaju i dobro objasne učenicima:
 - Koje će ishode učenja steći u okviru modula
 - Kako će to ostvariti (koje su obveze i zadaće učenika i koliko vremena ima)
 - Kako će biti vrednovani (koji postupci, metode i kriteriji će biti primijenjeni kako bi učenik dokazao da je stekao ishod(e) učenja)

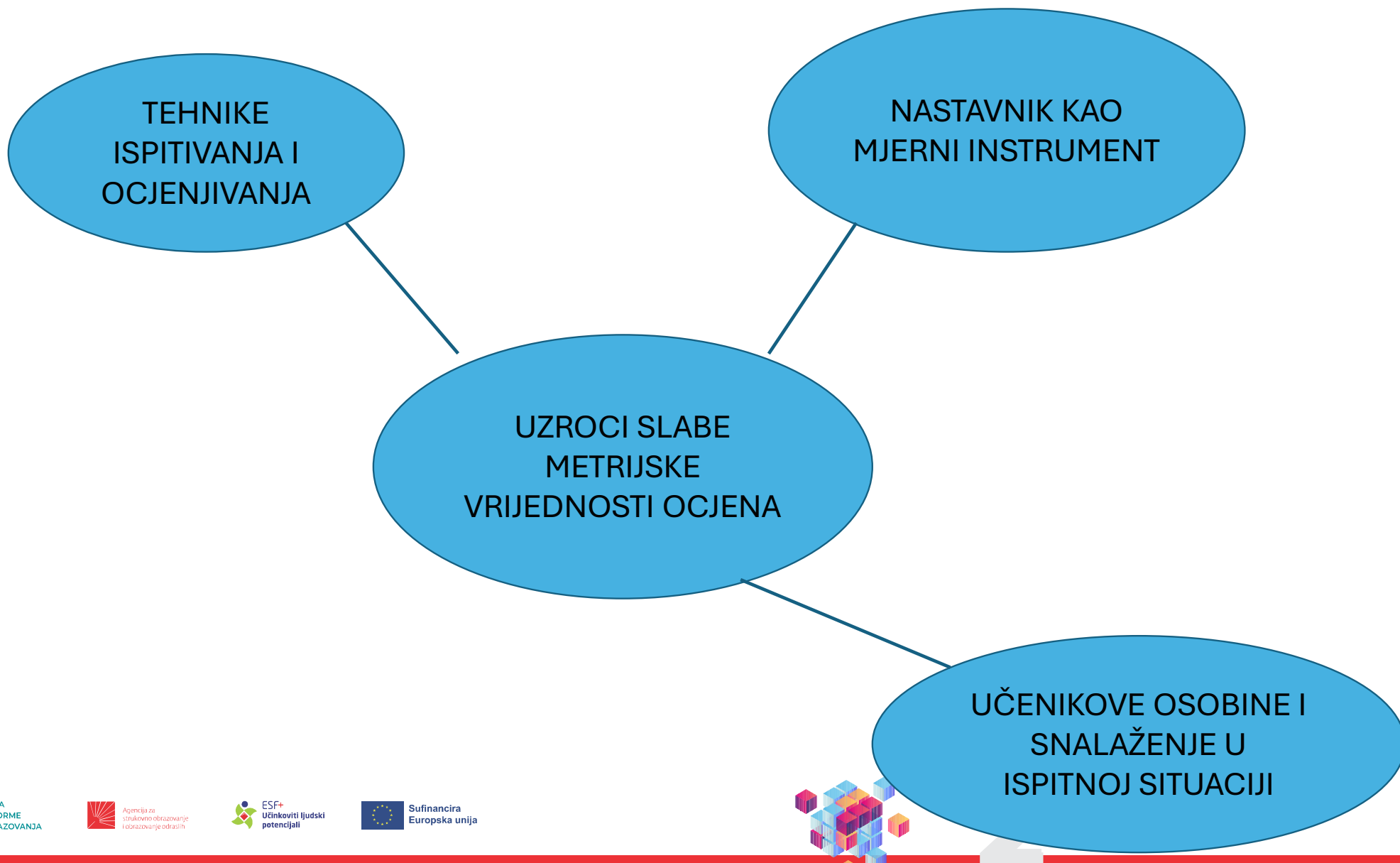
Zašto je to važno?

- Standardi se osiguravaju onda kada su svi procesi transparentni i jasni
- Učenici traže pravednost u vrednovanju
- Kada su im kriteriji vrednovanja jasni, usmjeravat će se na učenje
- Smanjit će se žalbe i nezadovoljstva
- Učenici će biti usmjereni na učenje

Vrednovanje naučenog

Vrednovanje ostvarenosti ishoda učenja

Nastavnici moraju moći odabrati prikladne tehnike vrednovanja
ostvarenosti ishoda učenja

Skup ishoda učenja – Osnovne kreme, slastice i nadjevi od voća, 5 CSVET

ishodi učenja

Opisati svojstva i načine izrade osnovnih krema i nadjeva

Objasniti primjenu osnovnih krema i nadjeva

Objasniti tehnološke postupke izrade osnovnih krema i nadjeva

Izraditi osnovne vrste krema i nadjeva

Izraditi osnovne slastice od voća

Razlikovati vrste osnovnih krema i nadjeva

Procijeniti organoleptička svojstva krema, nadjeva i slastica od voća

Načini i primjer vrednovanja

Način i primjer vrednovanja skupa ishoda učenja samo je jedan od mogućih pristupa te se nastavnici potiču na to da primijene svoje znanje i kreativnost u pripremi razolikih zadataka, oblika rada i metoda vrednovanja, uzimajući u obzir relevantne propise te specifičnosti svoga radnog okružja i odgojno-obrazovne skupine.

Primjer vrednovanja:

Primjer zadatka:

Učenik prema recepturi samostalno izrađuje slastičarsku kremu.

Opis radnog zadatka: izraditi slastičarsku kremu primjenjujući pravila zaštite na radu. Tijekom izrade učenik navodi specifičnosti izrade i svojstva slastičarske kreme. Tijekom rada odabire i koristi odgovarajući inventar te u pridržavanju receptura i normativa koristi mjerne jedinice. Izrađuje plan vlastitog radnog vremena i postupaka za taj zadatak te ga predstavlja ostalim učenicima i nastavniku.

Vrednovanje: Provođi se pomoću unaprijed definiranih kriterija za elemente vrednovanja

- vrednovanje za učenje: Učenik odabire odgovarajuće namirnice za slastičarsku kremu
- vrednovanje kao učenje: Učenik drugom učeniku odabire namirnice za slastičarsku kremu
- vrednovanje naučenog:

Primjer kriterija ostvarenosti ishoda učenja s radionice

Kriterij	Osnovno	Očekivano	Napredno
Komunikacija u radnom okruženju	Komunicira s klijenticom i kolegama u radnom okruženju uz poticaj, na postavljena pitanja odgovara jednostavno.	Komunicira s klijenticom i kolegama u radnom okruženju, odgovara na pitanja i predlaže osnovna rješenja.	Komunicira s klijenticom i kolegama u radnom okruženju jasno i profesionalno, odgovara na pitanja, predlaže više rješenja i daje savjete oko izbora biljnog materijala.
Poznavanje vrsta ukrasa i tehnika izrade	Razlikuje osnovne vrste ukrasa i tehnike izrade.	Razlikuje više vrsta ukrasa za glavu mladenke te opisuje osnovne tehnike izrade.	Razlikuje više vrsta ukrasa za glavu te precizno i profesionalno opisuje osnovne i napredne tehnike izrade i njihovu primjenu u praksi.
Odabir biljnog materijala i pomagala prema budžetu	Odabire biljni materijal i pomagala djelomično prema budžetu i vrsti ukrasa.	Odabire biljni materijal i pomagala prema budžetu, vrsti i funkciji ukrasa.	Odabire biljni materijal i pomagala prema budžetu, vrsti i funkciji ukrasa uz naglasak na svježinu i kvalitetu proizvoda.
Kvaliteta prezentacije rješenja klijentu	Prezentira nesigurno uz nejasnoće u obrazloženju izbora materijala, tehnika i/ili cijene.	Prezentira sigurno uz poneka dodatna pojašnjenja oko izbora materijala, tehnika i/ili cijene.	Prezentira sigurno i profesionalno uz uvjerljivo obrazloženje izbora materijala, tehnika i cijene.

Iskustva nekih drugih zemalja (odgojna funkcija vrednovanja)

VJEŠTINA	NE ZADOVOLJAVA	ZADOVOLJAVA U MINIMALNOJ MJERI	ZADOVOLJAVA	U VELIKOJ MJERI ZADOVOLJAVA	U POTPUNOSTI ZADOVOLJAVA
KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE	Ne izražava se na primjeren način. Ne koristi točne pojmove ni uz poticaj.	Komunicira samo kada se postavi direktno pitanje. Pojmove koristi točno, ali povremeno treba poticaj i pomoć nastavnika. Nesiguran/nesigurna je.	Komunicira kada se postavi pitanje. Pojmove koristi točno, ali sažeto. Većinom ih povezuje s primjerima iz nastave. Uglavnom je siguran/sigurna u pojmove i tematiku	Komunicira točno i svrhovito. Pojmove koristi točno i navodi primjere iz nastave. Siguran/sigurna je u komunikaciji u vezi teme učenja.	Komunicira točno i svrhovito. Pojmove koristi točno i povezuje ih s primjerima u novim situacijama. Potpuno je siguran/sigurna u vezi teme učenja.

VJEŠTINA	NE ZADOVOLJAVA	ZADOVOLJAVA U MINIMALNOJ MJERI	ZADOVOLJAVA	U VELIKOJ MJERI ZADOVOLJAVA	U POTPUNOSTI ZADOVOLJAVA
VJEŠTINE RADA U GRUPI	Ne doprinosi konstruktivno u radu s drugima.	Rijetko konstruktivno doprinosi u radu s drugima.	Donekle konstruktivno doprinosi u radu s drugima.	Često konstruktivno doprinosi u radu s drugima.	Uvijek konstruktivno doprinosi suradnji s drugima.
AKTIVNOST U NASTAVNOM PROCESU	Nije aktivan/aktivna.	Rijetko je aktivan/aktivna na situacijski primjeren način.	Aktivnost je djelomično situacijski primjerena. Uključuje se ponekad, ali teme nisu uvijek povezane s temom učenja i poučavanja.	Često je aktivan/aktivna na primjeren način (koji odgovara situaciji).	Uvijek se ponaša primjereno situaciji.
POUZDANOST	Ne pridržava se smjernica i dogovora.	Rijetko se pridržava smjernica i dogovora.	Djelomično se pridržava smjernica i dogovora.	Često se pridržava smjernica i dogovora.	Uvijek se pridržava smjernica i dogovora.
USTRAJNOST	Ne obavlja zadatke. Vrlo brzo odustaje i ne dovršava zadatak.	Rijetko završava jednom započete zadatke.	Djelomično dovršava započete zadatke. Treba pomoć i poticaj nastavnika.	Često završava započete zadatke. Pita kada ne može riješiti zadatak.	Uvijek dovrši zadatke koje ste započeli.
TOČNOST	Ne obavlja zadatke na vrijeme.	Rijetko obavi zadatke na vrijeme. Potrebno je često podsjećanje.	Uglavnom na vrijeme izvrši zadatke. Kada ne može riješiti zadatke traži pomoć nastavnika.	Često točno i samostalno riješi zadatke. Treba povremenu pomoć nastavnika	Uvijek točno i samostalno riješi zadatke.

Nastavnici trebaju znati kako smanjiti pogreške pri ocjenjivanju
postignuća učenika

Najčešće pogreške nastavnika pri procjenjivanju i ocjenjivanju postignuća učenika

- Pogreška osobne jednakosti
- Pogreška halo efekta i logička pogreška
- Pogreška sredine
- Pogreška diferencijacije
- Pogreška normalne distribucije ocjena

Vrednovanje za učenje

Povratna informacija učeniku o njegovom postignuću

Pomoć učeniku u daljnjem učenju

Sendvič metoda

- Navesti što je učenik dobro naučio!
- Navesti što nije dobro naučio.
- Završiti podržavajućom i ohrabrujućom povratnom informacijom tako što će učenik dobiti konkretne preporuke za poboljšanje.

Vrednovanje kao učenje

Samovrednovanje postignuća učenika

- Pridonosi razumijevanju procesa učenja
- Učenik uči kako učiti

3.

Važnost organiziranja radionica na temu vrednovanja

Analiza potreba u školi na temu vrednovanja

Planiranje radionice

Organiziranje radionice

Realizacija radionice

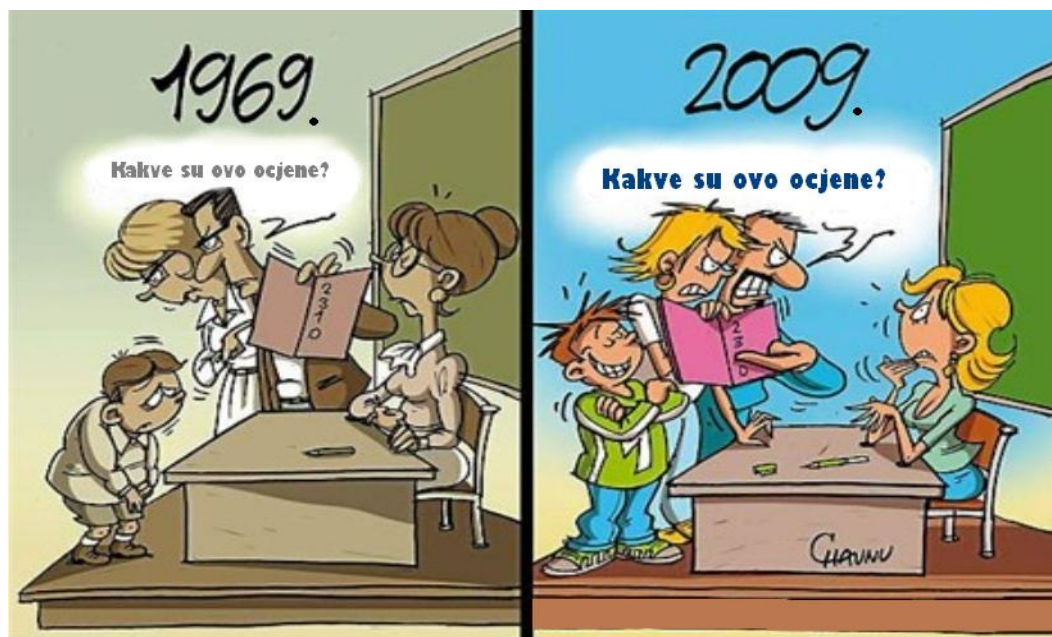
Vrednovanje radionice

Važne teme...

- Terminološki pojmovi o vrednovanju
- Uzroci slabe metrijske vrijednosti ocjena
- Konstruktivno poravnanje i vrednovanje
- Usklađivanje kriterija vrednovanja na razini modula
- Sustručnjačko vrednovanje
- Vrednovanje kao učenje i vrednovanje za učenje
- Kako dati povratnu informaciju roditelju
- Kako dati povratnu informaciju učeniku
- ...

Objasniti roditeljima važnost informacija u školama...

- Nije bitna samo ocjena
- Važno je ponašanje i napredak učenika
- Objasniti roditeljima na što se učenik treba usmjeriti pri učenju
- Usmjerenost na učenikovu dobrobit

U konačnici...

- Proces vrednovanja (i ocjena!!!) najvidljiviji su dio odgojno – obrazovnog procesa
- Međutim, treba nastavnike, učenike i roditelje usmjeravati na to da su odgoj i obrazovanje upravo PROCES i ne usmjeravati se na ocjenu kao rezultat
- Uvesti, osiguravati i kontinuirano razvijati kulturu vrednovanja svih dionika odgojno – obrazovnog sustava
- A rezultat je kvalitetna škola i zadovoljstvo (dobrobit) svih sudionika!

Zahvaljujem na pažnji!